

SIKKERHED VED SEJLADS MED REDNINGS- BÅDE

Denne branchevejledning er udarbejdet af Planudvalget for brand og redning for at sikre, at Redningsberedskaber og Redningskorps, der udfører personredningsopgaver i søer, vandløb og havne samt i kystnære områder, kan udføre disse opgaver sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Herunder vejlede om minimumskrav til bådenes sødygtighed, personellets uddannelse og udstyr samt kommunikationsmidler.

I det efterfølgende er det anbefalede udstyr og den nødvendige uddannelse beskrevet.

For redningsbåde der skal anvendes i mindre søer og vandløb.

Fartøjer der er tilstrækkelig sødygtige til at løse opgaver i mindre søer og vandløb i henhold til kravene til fartøjer i kategori "D": Sejlads i beskyttede farvande, og med en motor med påmonteret skruebeskytter.

Se litteraturhenvisning*.

Krav til bådberedskabets uddannelse: Mindst en person i redningsbåden skal have gennemført lokalkursus "Bådtjeneste i mindre søer og vandløb".

Det øvrige personel skal have modtaget en lokal jobinstruktion i bådens betjening og udstyr. Se kursusbeskrivelsen **.

Personel, der har gennemført lokalkurset, skal deltage i regelmæssige bådøvelser, som minimum en gang årligt af tre timers varighed.

Minimumskrav til udstyret i de redningsbåde der skal anvendes i mindre søer og vandløb:

- Kommunikationsudstyr: Skadestedsradio.
- 1 dykkerkniv.
- 2 bøjer med flag, liner og anker samt evt. knæklys til markering.
- Tilbehør til motor (ekstra skrue, split og tændrør) samt ekstra brændstof.
- Belysningsmateriel, lygte og projektør.
- Ildslukker (min. 6 kg.).
- Anker med line efter forholdene, min. 20 m. samt kasteline m. flydering.
- Årer, åregafler/ pagajer.
- Øse.
- Kikkert.
- Manuelt tågehorn.
- Fortøjninger. Bådshage.
- Nødvendigt håndværktøj.
- Nødsignaler = signalpencil med lyspatroner, rød, hvid og grøn.
- 3 Båddragter med handsker, hætte.

- Redningsveste til ombordværende.
- Førstehjælpskasse.
- Genoplivningskuffert.
- Udstyr til beskyttelse af bjærgede ofre alu tæpper el. lign.
- Optagningsudstyr til bjærgning af ofre.
- Isflåde og udstyr til redningsopgaver på islagt vand.

****Kursusbeskrivelse:**

”Bådtjeneste i mindre søer og vandløb”

Formål:

Kurset har til formål gennem teoretisk og praktisk undervisning at sætte deltagerne i stand til at kunne udføre korrekt redningsindsats ved ulykker på vandet i forbindelse med ulykker på søer og i vandløb.

Efter gennemført kursus har deltagerne erhvervet en sådan viden og færdigheder, at de kan håndtere let redningsbåd og isflåde med til hørende materiel drifts- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt og kunne gennemføre opgaverne indenfor rammerne af godt sømandskab.

Kursusstruktur:

Kurset gennemføres dels som teoriundervisning, men er meget praktisk tilrettelagt, hvor deltagerne afprøver deres færdigheder i praktiske situationer i forbindelse med sejlads med redningsbåd og isflåde.

Målgruppe:

Redningspersonale der skal udføre redningsarbejde ved ulykker på vandet i mindre søer og vandløb.

Kursus indhold:

Indledning	5 min.
Generelle sikkerhedsregler	15 min.
Søvejsregler	15 min.
Redningsbåden, isflåde og deres udstyr samt vedligeholdelse	65 min.
Søsætning og optagning	50 min.
Sejlads, opsamlings- og eftersøgningsteknikker	220 min.
I alt	370 min.

Redningsbåde til anvendelse ved indsatser i større søer og i kystnære områder.

Kystredning omfatter indsatser på vandet i forbindelse med fjord og hav i en afstand fra land på ca. 2 sømil eller ca. 3,7 kilometer.

Bådtypen skal være tilstrækkelig sødygtig til at opfylde kravene i kategori "C": Kystfartøjer til sejlads i kystfarvande større bugter m.v.

*Se litteraturhenvisning.

Båden skal være udstyret med en motor med tilstrækkelig motorkraft til at kunne arbejde sikkert i de farvande, hvori båden skal operere, motoren skal være forsynet med skruebeskytter.

Det anbefales desuden, at båden forsynes med en nødmotor til brug, hvis der opstår motorproblemer med bådens motoren.

Krav til mandskabets uddannelse:

Personellet på redningsbåden skal have gennemført AMU kurset: "Kystredning /bådtjeneste" og mindst en person ombord skal have VHF certifikat til SRC radio samt duelighedsbevis eller tilsvarende forudsætninger. Personellet skal gennemføre regelmæssige bådøvelser, minimum en gang årligt á 4 timer.

***Se Bådøvelsesplanen.

Ledere af indsatser med redningsbåde:

Ledere af sådanne indsatser bør som minimum have gennemgået Beredskabsstyrelsens kursus i "bådberedskab" og have VHF certifikat til SRC radio eller tilsvarende forudsætninger.

Minimumskrav til materiel:

- Kompas.
- VHF Radio samt skadestedsradio.
- 1 dykkerkniv.
- 2 bøjler med flag, liner og anker.
- Godkendte lanterner og manuelt tågehorn.
- Tilbehør til motor (ekstra skrue, split og tændrør) samt ekstra brændstof.
- Belysningsmateriel, lygte og projektør.
- Kikkert.
- Ildslukker (min. 6 kg.)
- Anker med line efter forholdene, min. 20 m.
- Årer, åregafler/pagajer og/eller "nødmotor".
- Øse.
- Nødsignaler: Rakter/håndblus/signalpencil m. lyspatroner.
- GPS-satellitnavigator og søkortplotter samt søkort over det pågældende område.
- Bådshage.
- Fortøjninger.
- Nødvendigt håndværktøj.
- Minimum 3 båddragter med handsker, hætte samt evt. beskyttelsesbriller.
- Redningsveste til ombordværende.
- Førstehjælpskasse.
- Genoplivningskuffert.
- Udstyr til beskyttelse af bjærgede ofre, alu. tæpper el. lign.
- Optagningsudstyr til bjærgning af ofre.

***Bådøvelsesplan:

Øvelserne har til formål at vedligeholde deltagernes færdigheder i teoretisk og praktisk bådteneste (Kystredning).

Øvelserne har endvidere til formål, at deltagerne korrekt kan:

- Udføre praktisk sejlads med fornøden sikkerhed.
- Iklædning af medarbejderne.
- Procedure og regler for brug af nødblus, nødraketter m.m.
- Foretage søsætning fra åben kyst/slæbested.
- Udstikke kompaskurs fra et givet punkt til en angiven position, på grundlag af længde og breddegrader, eller angivne pejlinger fra personale på land.
- Sætte en kurs fra søsætningsstedet.
- Opmåling af afstand, fra A til B, i sømil på søkort.
- Beregne, hvor lang sejltid der er til en position med en fart af 6 knob og 12 knob og beregning af brændstofforbruget.
- Korrekt brug af kompas.
- Brug af GPS.
- Demonstrere/øve opsamling af personer.
- Demonstrerer brug af radio /- procedurer.
- Klargøre båden efter indsats.
- Anvende isredningsflåde.

Ved lektionens afslutning skal kursisterne have kendskab til:

- Instrukser ved båd og drukneulykker.
- Alarmcentrals/vagtcentrals opgaver ved bådalarm.
- Redningshelikopterens opgaver.
- Kende betydningen af at opfange og observere nødsignaler.
- Have indgående kendskab til områdets søsætningssteder, herunder kørevej, kontaktpunkter og evt. specielle forhold ved søsætning.

Deltagere:

Øvelserne afvikles for det redningspersonale, der medvirker ved den praktiske bådindsats.

Indhold:

■ Indledning og formål	10 min.
■ Alarmeringsprocedure	15 min.
■ Søsætningssteder	10 min.
■ Søsætning	45 min.
■ Praktiske øvelser, 2 X 60 min.	120 min.
■ Rengøring / klargøring	25 min.
■ Afslutning / evaluering	15 min.
■ Antal minutter i alt	240 min.

Retningslinier og procedurer for samarbejdet med redningshelikoptere.

Rekvirering af redningshelikoptere foregår normalt gennem Søværnets Operative Kommando (SOK). Alle oplysninger kan transmitteres til Lyngby Radio, der vil formidle videre til SOK eller direkte til redningshelikopteren. Hvis der rekvireres assistance, skal følgende oplyses:

- Fartøjets navn og type, position, klokkeslæt, vejr- og vindforhold, herunder strømretning og fart.
- Kommunikationsmuligheder, helst VHF.
- Flest mulige oplysninger om opgavens art.

Forvent kun assistance i livsvigtige tilfælde.

Forberedelser:

- Konstant aflytning af VHF-radio kanal 16
- Hvis opgaven er flytning af patient/nødstedt, skal denne iføres redningsvest.

Hvis der skal opsamles fra redningsbåden:

- Sejl ind i vinden, så den kommer 20-30 grader fra bagbord.
- Sejl ikke efter redningsmanden/kroge. Den kommer til båden.
- Forvent at modtage en styreline fra helikopteren. Den må ikke bindes fast, men skal holdes fri af forhindringer.
- Helikopterens redningsmand vil blive nedsat i redningsbåden og vil iføre patienten en redningssele. (Dobbeltlift).
- Hvis den nødstedte er i stand til at blive hejset uden hjælp fra redningsmand, vil en redningssele komme ned til redningsbåden. Den skal under armene på patienten, og "låses" med de gule klemmer ind mod brystet. (Enkeltlift).

Hvis der skal bruges bære eller anden specieludrustning, vil helikopterens redningsmand blive nedsat i redningsbåden og være ansvarlig for korrekt procedure.

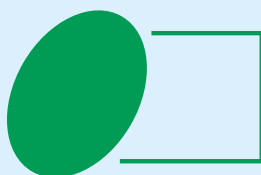
*Litteraturhenvisninger:

- Lovbekendtgørelse nr. 627 af 26. juli 2002 om sikkerhed til søs.
- Teknisk forskrift om fritidsfartøjers bygning og udstyr m.v.

Denne Branchevejledning er udarbejdet for Branchearbejdsmiljørådet for transport og engros af Planudvalget for brand- og redning, som består af repræsentanter for Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Forbundet af Offentligt Ansatte, Falck Danmark A/S og Fagligt Fælles Forbund, 3F.

Branchevejledningen kan bestilles af organisationernes medlemmer gennem deres faglige organisationer.

Vejledningen kan købes gennem:
Videncenter for Arbejdsmiljø ved Arbejdsmiljøinstituttet
Lersø Parkallé 105
2100 København Ø.

Branchearbejdsmiljørådet for transport og engros

Fællessekretariatet

Sundkrogskaj 20
2100 København Ø
tlf.: 77 33 47 11

Arbejdsgiversekretariatet

Sundkrogskaj 20
2100 København Ø
tlf.: 77 33 47 11

Arbejdsledersekretariatet

Vermlandsgade 65
2300 København S
tlf.: 32 83 32 83

Arbejdstagersekretariatet

Kampmannsgade 4
1790 København V
tlf.: 70 30 03 00

